

Næringsstrategi for Hol kommune

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Kommuneplanutvalget	
	Kommunestyre	

Rådmannens innstilling

Kommunestyret vedtar fremlagte forslag til næringsstrategi, der alpinturisme nevnes i følgende setning på side 5: «*Reiselivsnæringen omfatter opplevelsesbedrifter, **alpinturisme**, formidlingsindustri, hotell og serveringsbransjen.*»

Saken avgjøres av

Kommunestyret

Vedlegg

Næringsstrategi for Hol kommune – utkast til politisk behandling

Høringsinnspill fra:

1. Nils Erik Aaby
2. Vidju Holding
3. Naturvernforbundet i Hallingdal
4. SkiGeilo AS
5. Visit Geilo AS

Saksopplysninger

Utarbeidelse av en næringsstrategi for Hol kommune ble vedtatt i kommunal planstrategi 2020-24, og videreført i kommunal planstrategi 2024-27. Strategien er et overordnet styringsverktøy som setter retning for det videre arbeidet med næringsutvikling i kommunen. Målet er at næringsstrategien skal være konkret, realistisk og godt forankret.

Næringsstrategien inneholder, i tillegg til strategier og tiltak, en oversikt over status for næring og næringsutvikling i Hol kommune, overordnede føringer, og eksempler fra andre kommuner. I kapittel 13 «Strategier, prinsipper og tiltak» tas det utgangspunkt i strategiene for eksisterende og nye næringer fra kommuneplanens samfunnsdel. I tillegg er det lagt til en ny strategi for kulturnæring. Det er utarbeidet prinsipper og tiltak under hver strategi.

Som del av prosessen med utarbeidelse av næringsstrategien, har det blant annet vært gjennomført dialogmøter med næringslivet i kommunen, fordelt på de ulike dalførene. Næringsstrategien skal legges til grunn ved satsinger og tiltak i kommende handlings- og økonomiplaner, årsbudsjett samt andre relevante kommunale planer.

Kommuneplanutvalget vedtok 20.08.2025 å legge det fremlagte forslaget til næringsstrategi på høring. Strategien ble sendt på høring 06.09.2025 med høringsfrist 20.10.2025. Informasjon om høringen ble publisert i Friskus, i Hallingdølen, på Facebook, på kommunens nettsider samt sendt per e-post til næringsdrivende. Det ble i tillegg orientert om strategiarbeidet og høringen i frokostmøte for næringslivet 25.09.2025 og i møte med næringsaktører i Kleivi 09.10.2025. Ved høringsfristens utløp var det mottatt fem innspill. Innspillene er gjennomgått og vurdert av administrasjonen.

Det presiseres at den første delen av strategidokumentet er ment som en overordnet status- og kunnskapsdel om næringslivet i Hol. Denne delen skal gi et faktagrunnlag, en helhetlig forståelse av dagens situasjon, utviklingstrekk, og danne grunnlag for selve strategien som presenteres mot slutten av dokumentet. Strategidokumentet er bevisst utformet på et overordnet nivå.

Forhold til overordnet plan

Utarbeidet i tråd med Kommunal planstrategi for Hol kommune 2024-2027 og Kommuneplanens samfunnsdel for Hol kommune 2018-2030.

Miljøkonsekvenser

En sentral del av strategien er at kommunen skal være pådriver for å etablere og tiltrekke næringer som oppfyller lokale og nasjonale krav til økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

Økonomiske konsekvenser

Selve næringsstrategien innebærer ingen økonomiske forpliktelser eller økonomiske konsekvenser for kommunen. Eventuelle kostnader vil oppstå først når konkrete tiltak under de ulike satsingsområdene skal realiseres, og vurderes evt. i egne saker.

Vurdering

Strategien bygger et bredt kunnskapsgrunnlag, samt dialog med næringsaktører og fagpersoner både lokalt og regionalt. Dette har gitt et solid grunnlag for de prioriteringene som er gjort. Administrasjonen vurderer at strategien favner bredt og retter oppmerksomheten mot sentrale satsingsområder for Hol kommune i årene fremover. Næringsstrategien er ikke en plan etter plan- og bygningsloven, og dermed ikke omfattet av krav til behandling og offentlig høring. For administrasjonen har det likevel vært viktig at næringsliv, innbyggere og andre interessenter i Hol kommune har fått mulighet til å komme med sine vurderinger og innspill til næringsstrategien.

Administrasjonens vurderinger av innspill:

Innspill 1 – Nils Erik Aaby:

Innspillet legger vekt på at strategidokumentet er for langt. Det blir samtidig etterspurt dyptgående analyser for noen få utvalgte næringer. Administrasjonens vurdering er at analyser på detaljnivå for hver enkelt næring er ressurskrevende å holde oppdatert, og faller utenfor rammen av et kommunalt strategidokument. Definisjonen av verdiskaping og analyser per næringssektor er i stor grad basert på rapporten til Menon Economics.

Når det gjelder konkrete innspill om analyser av utfordrende tider i enkeltbransjer, resultater av næringsstøtte og effekter av dialogmøter med næringslivet, vurderes også dette som for omfattende å inkludere i strategidokumentet. Slike vurderinger forutsetter løpende og detaljert informasjon fra næringslivet, og egner seg bedre som egne tematiske oppfølginger, evalueringer eller som del av planstrategi og konkrete handlingsplaner. Synliggjøring av effekter av næringsfondet anses som et godt innspill – dette er nevnt som utviklingsområde i strategidelen og blir dermed ivaretatt. Når det gjelder gjennomføring, suksesskriterier og vurdering av måloppnåelse, er dette ivaretatt gjennom konkrete tiltak i strategien. Prioritering, tidspunkt og ressursbruk må avklares videre gjennom kommunens planstrategi og budsjettprosesser.

Innspill 2 – Vidju Holding:

Vidju Holding foreslår at kommunen stimulerer både private bedrifter og kommunal virksomhet til å delta i traineeordninger. Administrasjonen vurderer at dette kan ivaretas gjennom samarbeidet med Regionrådet og næringsliv som strategien legger opp til.

Vidju Holding foreslår i tillegg å innarbeide et eget punkt i strategien vedrørende energi og digital infrastruktur, herunder fiberutbygging og beredskap. Administrasjonen mener at dette er mer relevant å vurdere i arbeidet med kommunens eierskapsmelding og kommuneplanens samfunnsdel.

Innspill 3 – Naturvernforbundet Hallingdal:

Punkt 2 etterlyser en samlet oversikt over kostnader som reiselivet påfører kommunen knyttet til lovpålagte tjenester. Administrasjonen viser til blant annet kommuneplanens samfunnsdel samt kommunedelplan for helse og omsorg, hvor denne problemstillingen er belyst.

Videre vurderer administrasjonen at innspillene i punkt 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9 i hovedsak retter seg mot arealbruk, naturmangfold, klima og fysisk planlegging, og derfor hører hjemme i arbeidet med kommuneplanens arealdel og tilhørende temaplaner. Når det gjelder forslaget i punkt 11 om å innføre krav til delingsøkonomi for fritidsboliger, vurderer administrasjonen at kommunen ikke har hjemmel til å stille et slikt krav gjennom en plan eller strategi.

Innspill 4 – SkiGeilo:

SkiGeilo viser til at næringsstrategien bygger på «Reiselivsstrategien Geilo 2030».

Administrasjonen presiserer at næringsstrategien ikke bygger på reiselivsstrategien som sådan, men at denne inngår som ett av flere dokumenter som utgjør kunnskapsgrunnlaget for strategien. SkiGeilo foreslår videre å omtale alpinturisme på linje med øvrige næringer i kommunen. Administrasjonen foreslår følgende endring på side 5 i strategien:

*«Reiselivsnæringen omfatter opplevelsesbedrifter, **alpinturisme**, formidlingsindustri, hotell og serveringsbransjen.»*

Administrasjonen mener at næringsstrategien skal være overordnet og ikke gi detaljerte beskrivelser av enkeltbransjer.

SkiGeilo foreslår i tillegg et eget kapittel om infrastruktur, miljø og bærekraft, som omtaler planer for ny taubane fra jernbanestasjonen til Geilohovda og Havsdalen. Administrasjonen vurderer at planer om ny taubane er et konkret prosjekt under arbeid, og at næringsstrategien ikke bør omtale dette og andre konkrete prosjekter under utvikling. SkiGeilo har også merknader knyttet til håndtering av plan- og bygningsloven, herunder saksbehandling, rutiner og møtepraksis. Administrasjonen mener at dette faller utenfor næringsstrategiens virkeområde, og behandles innenfor ordinære plan- og byggesaksprosesser, samt relevant lov- og planverk.

Tilsvarende gjelder innspillet om behovet for flere varme senger og økt kapasitetsutnyttelse. Dette er allerede behandlet gjennom en egen prinsippsak i forbindelse med kommuneplanens arealdel.

Innspill 5 – Visit Geilo:

Visit Geilo har innspill til en egen handlingsplan som felles plattform for å iverksette tiltakene i næringsstrategien. Administrasjonen presiserer at det ikke er tiltenkt noen egen handlingsplan knyttet til næringsstrategien, da strategien med tilhørende prinsipper og tiltak er det styrende dokumentet. Flere av de konkrete tiltakene som er omtalt i strategien er allerede gjenstand for dialog og drøfting i partnerskapsmøter.

Som supplement til strategi 10 foreslår Visit Geilo å legge til et eget punkt om å posisjonere Geilo som Norges eneste alpelandsby (Alpendorf) og bygge en tydelig internasjonal merkevare. Slik administrasjonen vurderer kan ikke næringsstrategien gå inn i detaljer om enkeltbransjer eller beskrive konkrete, bransjespesifikke tiltak og prosjekter. Oppfølging av konkrete tiltak innenfor reiselivet hører hjemme i Visit Geilo sin daglige drift, i reiselivsstrategien og i partnerskapsmøter.